

Kendi içimize yolculuk

ezgi
berk

▲ *Dört Kozalak*
Karın Karakaşlı
Güneşli Kitaplığı
159 sayfa.

Şair, yazar ve gazeteci Karın Karakaşlı bu kez gençlerin hayatını kolaylaştırmak için kalem oynatmış. Herkesin kendi dünyasında ne firtınalar koptuğunu ta yüreğinden bilip o firtınaları en cıvıvli zamanını yaşayan lise son sınıftaki öğrenciler için anlaşılır kılmış.

Gençlik edebiyatı denince akla ergenlik buhranları gelir. Hani o ne çocuk ne yetişkin olunan, arafta gezip kozamızdan çıkmaya çalıştığımız sancılı, sancılı olduğu kadar da yetişkinlik sürecini etkileyen dönem. Karın Karakaşlı, 'Dört Kozalak'ta şans eseri özel ders hocalarının okul başarısından çok kendilerini mutlu hissetmelerini önemseyen dört gencin bir yılını yaşıyor bize. Kitap, hem çocuklar hem de aileler için yazılmış sanki; kendi ergenliğini unutan yetişkinler için.

Emre, Mari, Şerzan ve Kumru

Karın Karakaşlı'yı diğer gençlik edebiyatı yazarlarından ayrı kılan özellikler var. Şiir gibi dili ve lise çağındaki gençlerin tarih ders kitapları aracılığıyla ötekileştirdiği kimlikleri hayatın içinde yan yana düşürmesi. 'Dört Kozalak'ta dört özel ders öğrencisi ve dostluğa evrilen ilişkileri var. İsimleri, Emre, Mari, Şerzan ve Kumru; nam-ı diğer Köstebek Ekibin Hepsinin yolu Osman ve Umur hocanın evlerinde ders aldıkları hafta sonları keşiliyor. Kadıköy'ün hâlâ kaybetmediği mahalle dokusu romanın arka planını oluştururken Osman hocanın rehberliğinde samimiyeti, özgüveni, duyarlı olmayı ama en çok da kendilerini rahatça ifade edebilmeyi deneyimiyor gençler.

Nasıl mı? İşte kırılma noktalarından biri: "Her seferinde içlerinden biri örnek soruyu yüksek sesle okuyor, yanıtını tahmin ederken, nedeni üzerinde duruyor, benzer kalıp sorular geldiğinde benzetme yardımıyla hangi yoldan ilerlemek gerektiğini tartışıyorlar birlikte. Bu kez soruyu Kumru okuyordu. Yüksek sesle başladığı sorunun sonunda sesi kınldı: 'Ben Kâzım Karabekir. Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesi Komutanı olarak görev yaptım. Bu cephede Doğu Anadolu topraklarımızda hak iddia eden ve bu isteklerini Sevr Antlaşması'na koyduran Ermenilerle savaştık. Emrimdeki birliklerin başanlı hareketi karşısında baş istemek zorunda kalan Ermeni hükümetiyle 3 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması'nı imzaladık. Bu antlaşmayla Ermeniler, Sevr Antlaşması'ndaki isteklerinden vazgeçtiler. Bu günü, bu uğursuz antlaşmanın yırtıldığı gün olarak kutladık.' Kâzım Karabekir'in yukarıdaki anlatımına göre, Gümrü Antlaşması'na ilişkin olarak aşağıdaki yargılardan hangisi ne ulaşılamaz?"

Böyle bir soru karşısında Ermeni arkadaşı Mari'nin üzüleceğini düşünen Kumru, Osman hocanın desteğiyle sorudan rahatsız olduğunu dile getiriyor. Kumru'nun ağzından konuşan ve Mari'nin kalbiyle düşünen Karakaşlı'nın satırları ise şöyle: "Soruda, böyle ne bileyim, düşmanca bir ton var. Mari'yi üzeceğini düşündüm. Mari benim arkadaşım, o üzülürse ben de kötü olurum." Mari başını kaldırıp bakıyor. Güzel kara gözleri dolmuş. Bir yandan da gülümsüyor. En ünlü tablolarla dolu büyük resim albümleri var ya hani, oradaki eski zaman güzellere benziyor şu an. Başka bir yüzyılda sanki." Şerzan,

arkadaşına yalnız olmadığını hissettirmek için ve samimi arkadaşlığının güveniyle atılıyor, İnkılâp Tarihi dersinde öğretmeninin Kürtçe ile ilgili söylediklerini, bunu duyunca ne hissettiğini paylaşıyor.

Derslerle öğrenilemeyecek denli önemli ayrıntıları paylaşıyor gençler bu kitapta, böylesi ortamları olmayan gençler de Güneşli Kitaplığı'nın yayımladığı bu ödüllü kitabı okuyarak ötekileştirmenin dili, insanlar üzerinde bıraktığı etki üzerine düşünme, sorgulama fırsatı yakalıyor.

Sınav kaygısıyla baş edebilmek için ufak tüyolar

'Dört Kozalak' gençlere yalnızca ötekileştirilmeyi anlatmıyor elbet. Gençlerin sınav kaygısıyla baş edebilmeleri için ufak tüyolar, hobilerini devam ettirebilmeleri için küçük molalar, arkadaşlığın ruhu nasıl beslediğine dair hatırlatmalara yer veriyor eğlenceli ve gülümseten ifadelerle. Herkesin birbirinden öğrendiklerini görüp şaşıyoruz. En çok da Osman hocanın gençlerden öğrendikleri şaşırtıyor. Alışmamışız ki yetişkinlerin gençlerden ya da ebeveynlerin çocuklarından bir şeyler öğrenmesinel Böylelikle değişimin büyüklüğü, çok kolay olmayan ama çok zor da olmayan iyi insan olma mefhumu üzerine düşüncelere dalarak kitaplığımıza yerleştiriyoruz 'Dört Kozalak'. Bir yandan da gençleri sevgiyle, şiirle yetişkinliğe taşıyan eserin devamını bekliyoruz Karakaşlı'dan. Dilimizde, kitapta görüp hatırladığımız, tam da "işte burada olmalıydı" hissi uyandırdığı yerde olan, gözlerimizi sevinçle açtığımız Didem Madak, Edip Cansever şiirleri...

Karın Karakaşlı
Fotoğraf: Berge Arabian